

AD · 171

& 170 B

Registered for posting as a periodical
Category B.

The Australian Esperantist

*"Gentileco" (Mark Twain)**Scienca Laboro*

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Advertisements: 25 cents per line.

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O., Melbourne 3001, Australia.

Prezidanto: Prof. R. G. Robertson, 7 Euroka Street, Northbridge, NSW, 2063

Sekretario: S-ro S. Wickendon, 498 Pembroke Road, Leumeah, NSW., 2560

Kasisto: S-ro L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, NSW., 2095.

A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, NSW, 2036

N-ro 150 (230)

MELBOURNE

Okt.-Nov., 1976

PINOKIO

Ci tiu rakonto pri petolema sed bonhora marioneto, kiu fariĝis reala vivanta knabo, jam vendiĝis po milionoj da ekzempleroj, de post kiam ĝi unue aperis en la jaro 1881. De post kiam ĝi eniris la publikan terenon en la jaro 1940, estis centoj da eldonoj en Italio sola, kaj pli ol mil en la cetera mondo. Hodiaŭ ĝi staras kiel unu el la infanaj klasikoj kun tradukoj en pli ol ducent lingvoj kaj dialektoj inkludante Esperanton.

Sed, malgraŭ la vasta influo de la libro, ĝia aŭtoro restas preskaŭ nekonata. Multaj personoj emas kunligi Pinokion kun Walter Disney: aliaj opinias, ke la rakonto naskiĝis el ia pratempa folkloro. Efektive Pinokio estis la cerba naskito de relative moderna firenza aŭtoro nomita Karlo Kolodi, negrava civila servanto kaj okaza verkisto de politikaj pamfletoj. Li pretendis, ke li komencis verki por infanoj, ĉar estis tute neeble plaĉi al plenaĝuloj.

Lia vera nomo estas Lorencini, sed en la jaro 1860, duonvoje tra sia kariero, li alprenis la nomon Kolodi—la nomon de la naskiĝvilaĝo de sia Patrimo—kiel protekton kontraŭ eventuala akuzo pri ia polemika politika artikolo, kiun li verkis. Li estis amika sed ŝanĝhumora fraŭlo kun talento amuzi aliajn. En la jaro 1875 Paggi, eldonisto, komisiis Kolodin traduki francan libron de fabeloj. La libro estis granda sukceso, do aliaj komisionoj sekvis. En la jaro 1881 petis lin verki humurajn artikolojn la Roma Ĵurnalo por Infanoj, semajna periodaĵo por infanoj. Ĉar mankis al li la mono, li baldaŭ plenigis plurajn foliojn per la unuaj du ĉapitroj de "La Rakonto Pri Marioneto". Enmetita noto

informis: "Mi sendas ĉi tiun infanecan sensencaĵon. Faru kion vi deziros pri ĝi, sed, se vi presos, pagu al mi tiel bone, ke mi deziru verki pluajn".

Povas esti, ke ili ne sufiĉe bone pagis, ĉar sekvantaj ĉapitroj tre neregule aperis, kvankam la eldonisto konstante piedis por ili, kaj malgraŭ la multaj protestoj de junaj legantoj. Kiam la rakonto estis nur trione kompleta, li ŝajne tediĝis, ĉar li skribis "finis" post la lasta epizodo, sed post kvar monatoj, plenaj de pledoj kaj protestoj, la feliĉtono reaparis kun nova titolo: "La Aventuroj de Pinokio".

Kolodi vendis la kopirajton al Paggi, la eldonisto, por tre malalta sumo, kaj la rakonto estis eldonita kiel libro en la jaro 1883. Tamen la libro ne bone vendiĝis, ĉar la tiamaj gepatroj maltrankviliĝis pri aŭtoro, kiu kuraĝigis en siaj legantoj senton de petolemo.

Sed la libro rifuzis malaperi, ĉar tuta generacio de italaj geknaboj tenis Pinokion viva en speco de kaŝmovado. Baldaŭ fenomena leviĝo al populareco invitis seriozan kritikan intereson.

Multaj aktualaj kleruloj opiniis, ke Pinokio estas vera rakonto pri eventoj en la vivo de la aŭtoro. Ekzemple, la estro de la marioneto prezentado, kiun Pinokio vizitas, portretas konatan tiaman toskananon, la ĉefdukon Leopoldo la Dua.

La ĉapitro pri la malbonaj vulpo kaj kato kredeble baziĝas sur homo nomita Gatto, kio en la itala lingvo signifas kato, ĉar tiu homo estis kokidŝtelisto en la naskiĝa vilaĝo de la aŭtoro.

Ankaŭ la epizodo, en kiu la skilio (dogfish) glutas Pinokion, kiu en la ventro de la monstro renkontas maljunan

Gepeton kaj la tinuson (tuna), baziĝas sur sperto de Kolodi. La patro prunteprenis monon de riĉa firenzano, sed la interezo estis tiel alta, ke li dronis en siaj ŝuldoj. Kolodi devis doni sian patron. Tion farante, li helpis amikon kiu farigis la modelo por la tinuso, kiu helpis Pinokion kaj Gepeton eskapi el la ventro de la skilio kaj naĝi al la marbordo.

En la jaro 1952 la Nacia Karlo Kolodi-Fondajo kondukis kampanjon kaj sukcesis kolekti sufiĉe grandan sumon por establi parkon apud la vilaĝo de Kolodi. La parko, kiu malfermiĝis en la jaro 1956, entenas gigantan statuaron de Pinokio, la feino, kaj birdo, kaj ĝi situas sur razeno, kiu estas ĉirkaŭita per magia kvadrato kun mozaikoj prezentantaj la epizodojn el la libro, ankaŭ per ludejoj por infanoj, kaj konstanta ekspozicio de italaj kaj alilandaj eldonoj de "Pinokio", kiu estas ankoraŭ furora libro. Pinokiaj pupoj estas konstantaj membroj de familioj en la tuta mondo.

Italaj gepatroj avertas siajn infanojn, ke azenaj oreloj elkreskos el iliaj kapoj, se ili ne lernas siajn lecionojn. Ili ankaŭ mezuras la nazojn de siaj infanoj por ekscii, ĉu ili diras la veron.

Pinokio nun estas ne nur la ĉefrolulo en rakonto, sed vere vivanta persono, kies marioneto ekzistado prezentas la suferadon, kiun povas kaŭzi malbonaj kondutoj, kaj kies transformiĝo en homan estaĵon demonstras la rekompencojn por boneco. Aŭ, kiel la lastaj du linioj de la klasikajo de Karlo Kolodi diras: "Kiel ridinda mi estis, kiam mi estis marioneto, kaj kiel ĝoja mi estas, ke mi farigis reala vivanta knabo".

—El la angla tradukis Ken G. Linton.

Ĝentileco.

Mark Twain ofte amare plendis pri homoj, kiuj rakontante ion persiste interrompas sin mem por demandi, ĉu oni eble jam konas la rakonton. Lutage tio okazis denove, kiam Mark Twain renkontis Henry Irving. Tiu fama aktoro demandis lin, ĉu li jam aŭdis certan historion. Twain ĝentile diris: "Ne". Irving daŭrigis kaj poste demandis denove. Sama respondo. Kaj veninte preskaŭ al la klimakso, Irving denove demandis, ĉu li iam aŭdis ĝin. Trankvile Twain diris: "Mi povas mensogi unufoje mi povas mensogi dufoje por esti ĝentila, sed jen la fino. Mi ne povas mensogi trifoje: mi ne nur aŭdis tiun historion antaŭe, sed mi mem inventis ĝin..."

—P.E.S.

AUSTRALIA KRONIKO

• **BRISBANE.** Ĉe la klubĉambro, komencantoj ankoraŭ ĉeestas jaŭde, kaj la membroj lunde. 18-19-an de septembro, membroj pasigis la semajnfinojn ĉe Monto Tamourino kaj verkis skeĉojn, ktp. Nia Societo gastigis la semajnfinan konferencon de la Esperanto-Federacio de Kvinslando ĉe Ipswich la 9-10-an de oktobro, kiu estis tre sukcesa.

La 6-an de novembro, Klubanoj starigos budon pri Esperanto je la Internacia Tago de la Y.W.C.A. Monda Semajno de Preĝo. La 15-20-an de novembro ankaŭ estos budo ĉe Sato-kupekspozicio ĉe Civita Halo en la urbcentro, kie membroj deĵoros.

La ĉiujara kunveno ĝenerala okazos lundon la 29-an de novembro ĉe la klubĉambro. La Zamenhofa Festo okazos la 11-an de decembro ĉe la anglikana preĝejo halo, Wilston, kiel lastjare.

• **PERTH:** En la flughaveno de Perth la Esperanto-Ligo instalas reklam-ŝildon, kiu informas pasaĝerojn pri loko kaj tago de kunvenoj. Imitinda ekzemplo por aliaj urboj.

S-ro R. Britton alparolis grupon de katolikaj virinoj.

• **MELBOURNE:** Je la 27-a de septembro okazis nia jara merkat-vespero "Amerika Teo". Ĉeestis 26 (lastjare 23). Okazis vendado de multspecaj varoj, du loterioj kaj vespermanĝo. Fina rezulto estis \$54.60 (lastjare \$103.56). Parto de la profito estos uzita por tutaŭstralia eseo-konkurso de la Pyke Memoriga Fonduso.

Je 11/10 S-ino F. Koppel daŭrigis sian prelegon pri la Nilo kaj la Aswan Digo. Nia prezidanto, S-ro S. Kanaĉki revenis de vojaĝo al sia hejmlando Jugoslavio kaj rakontis pri kontaktoj kun Esperantistoj en Jugoslavio.

A.E.A. Prezidanto Prof. R. Robertson kaj edzino estis niaj bonvenaj gastoj okaze de la Amuzvespero de la 25-a de oktobro. S-ro Ken Linton, kiu ĵus revenis de la Universala Kongreso, per diapozitivaj kaj komentario gvidis la multnombran ĉeestantaron ĉirkaŭ Ateno.

• **MANLY:** Oficisto de la Departamento pri urba planado petis informon de S-ino Betty Cleminson, nia sekretariino, ĉar li estis invitita paroli pri Esperanto al

studentoj de la Ryde Agrikultura Kolegio. Li poste raportis, ke pluraj studentoj tre interesis pri la temo.

S-ro Les Scott, 1/11, faris paroladon ĉe la Rotaria Klubo de Manly pri la praktika valoro de Esperanto. La Aŭstralia-Lina Amikeca Societo kontaktis Edna Giles kaj petis al ŝi skribi artikolon pri sia renkontiĝo kun cinaj esperantistoj, kiujn ŝi renkontis en Pekino. Esperanto sendube impresas la anojn de tiu societo en Aŭstralio.

Betty Cleminson, kiu ĵus revenis de la Universala Kongreso en Ateno parolis (12/11) pri siaj eksterlandaj travivaĵoj. Ĉumarde okazas legado kaj diskutado pri literaturo en nia klubo.

—Edna Giles

● SYDNEY: 18/10 Ni diskutis la transport sistemon de Sidnejo, kaj kiel ni sangus, se eble: Ĉu ni bezonas la trajojn de Rusujo, kiuj en la grandaj urboj veturas rapide kaj akurate, kaj funkcias el stacidomoj kiuj estas artgalerioj? Aŭ ekzemple sistemon, kiu permesas la aĉetadon de unu bileto eĉ se oni devos iri per du veturiloj por atingi la celon? Aŭ pli largajn stratojn por niaj privataj aŭtomobiloj.

25/10: Debato: "Teknologio plialtigas la vivkvaliton". Tom Elliott, parolante jese, priskribis la evoluon de la homo dank' al la elkovo de fajro. David Gould, parolante nee, i.a., menciis ke antaŭ 15 jaroj, en nur 4 tagoj, liaj leteroj alvenis al Anglujo; nun estas 6 tagoj —ĉu progreso? Volo Gueltling diris, ke kun lavmaŝinoj virinoj havas facilan tempon —nun ĵeti ĉion en la maŝinon, premi butonon kaj atendi. Margaret Chaldecott, respondis, ke la diversaj fabrikoj devigas, ke virinoj zorgu efektu la metodon. Al tio Volo interjeckciis, ke teknologio pensigas la virinan cerbon, kaj ĉu tio ne estas progreso? La jesuloj venkis.

1/11: Frank Dunn parolis pri soldatoj kaj ties diversitipa kuraĝo.

8/11: Ni fastis la 40-an edzfeston de Wre kaj May Chandler. Telegramo gratulis ilin, i.a., esperantistoj el Melbourne, Kanbero kaj Sidnejo. Wre renkontis May en la Sidneja E-Societo, dum pikniko. Ili esperis, ke D-ro Fred Williams estu la pastro de ilia geedziĝo, sed li (misiisto) rajtis agi kiel pastro nur eksterlande. Sed je tiu dato, li estis for de Sidnejo. Post geedziĝo en registrejo, sekvis soleno kondukita esperantlingve de Ted Pryke.

Ili aŭna hejmo estis ruldomo, en kiu ili veturis dum kvar jaroj. Kvankam May ne venas al multaj kunvenoj, ŝi uzas la lingvon telefone por la Esper-

anto-Informservo, kaj dum sia vizito al Rusujo frue en la jaro. Por ili la plej grava eco estas toleremo. Ĉe la sama kunveno troviĝis kvar aliaj, kiuj estis aktivaj antaŭ 40 jaroj: Eve kaj John Mlatasin, Luis rekonja kaj Tom Perry.

—Margaret Chaldecott

EL LA FEDERACIOJ:

Tombo-Stono starigita por

D-ro A. Barrington

Dank al la iniciatemo de S-ro Ivan Maddern, la sumo de pli ol \$500 estis kolekta (inkluzive \$50 de A.E.A.), por starigi Tombo--Stonon kun tabuleto memore al D-ro Arthur Barrington, kiu eldonis la unuan aŭstralan Esperanto-gazeton en Benalla en 1908-1909.

La inaŭguro je dimanĉo, 12-a de septembro 1976, estis la instigo por unu el la plej elstaraj ekskursoj de la Esperanto-Federacio de Viktorio. 44 esperantistoj kaj amikoj el Melbourne, Morwell, Seymour kaj Shepparton konverĝis al Benalla, inkluzive grupon de 31 Melbourneanoj, kiuj alvenis per trajno.

La vizitantoj kaj la membroj de la Historia Societo de Benalla estis akceptitaj de la urbestro de Benalla, Konsilanto E. A. Staughair, J.P., kaj aliaj membroj de la konsilantaro. Al la bonveniga parolado de la urbestro, S-ro Arnold Baldwin, Prezidanto de la E-Federacio de Viktorio, respondis en la nomo de la vizitantoj, S-ro Herbert Koppel, nome de la Aŭstralia E-Asocio, transdonis al la urbestro kelkajn E-librojn, kiel donacon por la urba biblioteko. Sekvis luksa posttagmeza teo antaŭ ol ĉiuj ĉeestantoj veturis al la tombejo. Post malferma parolado de la urbestro, S-ro I. Maddern prezentis la vivhistorion de D-ro A. Barrington kaj legis el la Biblio de D-ro Barrington, nun la posedaĵo de F-rino Ruby Ledger, 83, unu el la unuaj Esperanto-lernamantoj de D-ro Barrington. F-rino Ledger plenumis la taskon senvualigi la Tombo-Stonon, kies tabuleto surhavas la tekston:

Dr. Arthur E. Barrington

Born Dublin, 1862.

Died Benalla 19/8/1919

A Great Australian Esperanto Pioneer.
Established the Benalla Esperanto Club,
1908.

Published the first Australian Esperanto
Journal, 1908-1909.

Erected by the Australian Esperanto
Association, Benalla City Council and
Benalla & District Historical Society.

Unveiled by one of his first pupils,

Miss Ruby Ledger, 12/9/1976.

Kanoniko E. Payne-Croston, Prezidanto de la Historia Societo de Benalla, konkludis la ceremonion per dediĉa preĝo.

Antaŭ ol forlasi Benallan ĉiuj vizitantoj estis gastoj ĉe luksa bufeda manĝo en la bela Civita Centro, aranĝita de la Historia Societo de Benalla. Konklude, Brigadestrino Isobel Gale, nome de la vizitantoj, dankis al la gastigantoj pro ties amika akcepto.

La Konsilantaro de Benalla decidis nomi du novajn stratojn "Barrington Street" kaj "Esperanto Street".

Sub tiu titolo s-ro Ken G. Linton aperigis artikolon en la Julio/Aŭgusta numero de A. E., kiun mi ne povas lasi nerespondita. Li skribis: "Du bonegaj Esperantaj vortoj estas KNALI kaj KNARI." Kaj: "La vorto HALO estis ŝajne malprave uzita, ĉar ĝi pli similas la anglan vorton HALL ol la ĝustan vorton AŬLO." Ja s-ro Linton invitas nin serĉi tiujn vortojn en la vortaro, sed tion evidente li mem ne faris.

Laŭ la vortaro s-ro Linton certe pravas pri la vorto KNARI, ĝi estas oficiala vorto de Esperanto. Kontraŭe la vorto KNALI estas nur neologismo, kiu eĉ ne estas en la Plena Vortaro aŭ ĝia Suplemento. Ĝi nur aperas en la Plena Ilustrita Vortaro, sed klare markita kiel neologismo. La frazoj uzitaj de s-ro Linton do estus pli bonaj tiel: "La motoro de la aŭtomobilo forte krakis. La krako de la vipo timigis la hundon. La ruĝa baloneto subite krake eksplodis".

Same pri la vorto HALO s-ro Linton eraras. HALO estas oficiala vorto de la Fundamento kaj tute bone uzebla kaj uzenda, spite al tio, ke ĝi similas al la angla vorto HALL, dum la vorto AŬLO jam estis enkondukata kiel neologismo de Boirac. Oni ja povas diri "festhalo" aŭ "festsalono".

Mi ne scias, kial s-ro Linton rekomendas la uzon de tiuj neologismoj, kiuj jam estas reprezentitaj per aliaj vortoj en nia lingvo. Tiuj nenecesaj neologismoj nur estas balasto por nia lingvo, kiu mal-faciligas ĝian lernadon. Kompreneble, laŭ la paragrafo 15 de la gramatiko oni rajtas enkonduki neologismojn, se oni ne povas esprimi ĝin per la jam ekzistantaj vortoj. Zamenhof mem enkondukis multajn neologismojn kaj ankaŭ mi uzas

ilin, tamen ne tiujn, kiuj anstataŭas kaj elpuŝas la vortojn de la Universala Vortaro aŭ ĝiaj Oficialaj Aldonoj. Zamenhof diras: "Ĉiu vorto, kiu troviĝas en la Universala Vortaro estas legdona por ĉiuj Esperantistoj, kaj neniu en la mondo, nek la aŭtoro de Esperanto, nek iu alia Esperantisto, havas la rajton fari en tiuj vortoj ian ŝanĝon (se ekzemple anstataŭ "ŝipo" iu uzus la vorton "navo", ĉar la vorto "ŝipo" al li ne plaĉas — tio estus rekta peko kontraŭ la unueco de la lingvo kaj ĉiuj Esperantistoj tiam protestus)".

Mi deziras registri mian proteston! Volo Gueltling.

P.I.V. p. 82: AŬLO, Solenejo, festĉambrego en universitato.

p. 371: HALO: 1. Konstruaĵo, konsistanta el nura tegmento sur kolonoj, por ŝirmi bazon.

2. Granda, publika ĉambrego en kastelo, hotelo.

BUTLER p. 47: AŬLO: Aula, court.

p. 160: HALO: (building) hall.

1. great roofed space, covered market-place, usually supported by pillars.

2. great room.

J. C. WELLS: p. 52: AŬLO: great hall

p. 84: HALO: hall, covered market.

En la 19-a Generala Konferenco de Unesko (tiuj konferencoj okazas ĉiun 2-an jaron), kiu komenciĝis la 26-an de oktobro en Nairobi, la ĉefurbo de Kenjo, la reprezentanto de U.E.A. estis D-ro R. G. Robbins, kiu laboras ĉe la Universitato de Nairobi kaj estas dumviva membro de U.E.A. (D-ro R. G. Robbins estis Prezidanto de Aŭstralia Esperanto-Asocio en 1962/63).

S-ro Ralph Harry, aŭstralia ambasadoro al UNO (kiu estis A.E.A. Prezidanto en 1960/61) prezentis filmon pri Aŭstralio en kunveno de la Esperanto-Societo de Nov-Jorko.

La 60-a Brita Esperanto-Kongreso, kiu okazis en bela kaj gastama Chester, decidis, ke estontece oni uzu en la angla lingvo ne la vorton "Congress", sed la vorton "Conference", kvankam en Esperanto ĝi restos "Kongreso".

La 61-a Brita Kongreso (aŭ angle "The 61st British Esperanto Conference") okazos je Pasko, 8-a ĝis 11-a de aprilo 1977, en Hastings. Aŭstralianoj, kiuj

hazarde vizitos Britujon kaj deziros partopreni, anoncu sin al Ken Hadler, "Croft House", The Croft, Hastings, Sussex, TN34 3HH

"Neniam maltrafu la okazon ĉeesti Esperantan kunvenon. Se oni ne komprenas ĉion, ne gravas, la ĉeesto pensigas la ĉeestanton pri la lingvo. Se pli da personoj pretus ĉeesti kunvenojn, pli estus arangitaj.

Kiam vi aŭdas pri Esperanta kunveno, forgesu la televidon, la vizitanton, la malvarmumon, la veteron, la globludon kaj ĉiujn alian pretekstojn kaj ĉeestu! Ĉi tio estas bona konsilo ankaŭ al malnovaj Esperantistoj."

F. E. Wood (Auckland), en "Nov-Zelanda Esperanto."

NIA HISTORIO

Nova Sĝrio: N-ro 3

GEORGE C. HODGSON

George Hodgson aligis al la Monda Esperanto-Ligo de D-ro Zamenhof en la jaro 1891, nur kvar jarojn post kiam la lingvo estis lanĉita, kaj li ricevis N-ro 3009.

Li partoprenis la fondkunvenon de la Melburna E-Klubo je 10/2/1905 en la hejmo de John Booth en Rathdowne Street, Carlton, kaj ĉe tiu kunveno li legis tradukojn de leteroj, kiujn li ricevis en Esperanto de transmoro.

Okaze de la elekto de Komitatanoj li elektigis Vic-Prezidanto, dum John Booth fariĝis la Prezidanto.

Sed, post la unua jaro, nenio plu pri George Hodgson estas trovebla, kio pensigas nin ke li estis maljuna homo kaj eble mortis unu aŭ du jarojn post la fondiĝo de la klubo. Lia nomo ne plu aperas inter la funkciuloj de la klubo en postaj jaroj kaj ankaŭ ne en la listo de D-ro Zamenhof de la membroj de la Melbourne E-Klubo por la jaro 1907. Lia adreso, presita en la Adresaro de la "Monda Ligo" estis Barry Street, Northcote, Viktorio. — I. T. Maddern.

D-ro EINIHOVICI RAPORTAS PRI NEORDINARAJ VIZITOJ

Survoje al Sud-Ameriko mia edzino kaj mi kontaktis Esperantistojn en Sud-Afriko, ĉefe en Johanisburgo kaj Kaburbo. En ambaŭ urboj la movado ne estas tre aktiva, tamen multaj personoj interesiĝas pri Esperanto. Mia edzino estis intervjuita dufoje kaj aperis artikoloj en lokaj tagjurnaloj.

En Johanisburgo oni aranĝis kunvenon en la hejmo de la prezidanto kaj ni ambaŭ raportis pri la movado en Aŭst-

ralio. Ĉiuj tre interesiĝis kaj gastigis nin tre afable. La plej aktiva persono tie estas S-ro Appel, origine Nederlandano.

En Kaburbo, kiam ni atendis la aviadilon en la flughaveno, mia edzino kontaktis per telefono ĵurnaliston kaj parolis dum pli ol 45 minutoj. (La publiko en vicinio malbenis ŝin senrezulte).

La lando estas tre alloga kaj la indigenoj vivas pli bone ol oni pensas en Aŭstralio. Tamen la problemoj estas sufiĉe gravaj.

De Suda Afriko ni flugis al Brazilo por partopreni en la ĉefurbo Brasilia la 11-an Brazilian E-Seminarion, inter la 15-a kaj 18-a de julio. Ĝi fakte estis kongreso kaj estis tre sukcesa kaj fruktodona. La nivelo de la prelegoj kaj diskutoj estis sufiĉe alta, kaj la partopreno de multnombra junularo vigligis la etoson.

La prelegantoj — verkistoj, universitataj profesoroj, sciencistoj diversfakaj, studentoj, aktoroj, ĉiuj pritraktis diversajn problemojn tre serioze kaj tre klare. La pastro, kiu celebris la Di-Servon en perfekta Esperanto en la eksterordinara katedralo, enhavanta pli ol 4000 personojn, geedzigis paron el diversaj landoj, kies komuna lingvo estis nur Esperanto, en neforgesebla ceremonio. Kiam mi gratulis lin, li diris: "En tiun katedralon venas amasoj da personoj de diversaj sektoj, inkluzive ateistojn". Li promesis sendi al mi kopion de sia prelego.

Tre surprizis kaj mirigis min la fakto, ke en Brazilo miloj kaj miloj da personoj interesiĝas, studadas kaj parolas Esperanton. Mi serĉis la klarigon, kaj laŭ mia opinio ĝi estas la jena: 90% de la loĝantaro apartenas al la spiritisma movado kaj Esperantistoj konsistigas integran parton de la movado. Pro tio ankaŭ la registaro multe helpas finance kaj alimaniere. Dum la seminario pli ol 300 personoj venis el tre malproksimaj partoj de la vasta lando, vojaĝinte 2-3 tagojn por partopreni la seminarion, kaj dum la tuta tempo ili ricevis bonan loĝejon, manĝaĵojn (trifoje tage), aŭtobusojn por ekskurso, ĉion senpage!

La Gubernatoro, kiu akceptis nin — kiel alilandanojn — estis tre afable kaj tre interesiĝis pri Esperanto. Aŭstralio ĉi tie estas tre favorata, kaj oni fakte laciĝis nin per troa atento kaj prizorgo. La estraro invitis nin al la ĉeftablo kaj ni alportis salutojn en la nomo de la Aŭstralia Esperantistaro. Ĉiuj bombardis nin poste per kisoj, ĉirkaŭbrakoj

kaj senĉese petis adresojn, aŭtografojn—kvazaŭ ni estus famaj futbalistoj aŭ boksistoj. Precipe mia edzino iĝis heroino.

Ili deklaris, ke ili aranĝos la U.E.A.—Kongreson en 1980 en Brazilia kaj post-kongreson en Rio. Mi estas certa, ke ĝi estos vera triumfo, ĉar la malavara apogo — finance kaj alimaniere — de la registaro estos certa.

Post la seminario en Brazilia ni iris al "Bona Espero", kiu estas Esperantista kolonio 240 kilometrojn for de la ĉefurbo. La ŝoseo tien ne estas bona, sed la registaro promesis asphaltigi ĝin antaŭ la kongreso. La vivo tie estas nuntempe tre primitiva kaj la vivkondiĉoj tre malfacilaj. Sed ĝi estas sendube interesa kaj unika eksperimento en la mondo. La ĉefa celo estas edukado de infanoj en spirito de Zamenhof. La registaro helpas ĉar tiu regiono estas neevoluinta kaj la loĝantaro tre primitiva kaj malriĉa. La infanoj estas plejparte orfoj. "Bona Espero" oficiale ekzistas kiel lernejo. La areo okupas 1250 hektarojn kaj la klimato estas tre bona — meztropika. La grundo estas bona, kultivebla kaj ĉirkaŭita de bonegaj riveretoj. Pro tio ili sukcesis kultivi ĉiujn legomojn, fruktojn de ĉiuj specoj — ananasoj, oranĝoj, citronoj, melonoj k.t.p. Ili celas akiri memsufiĉon almenaŭ en la esencaj produktoj kiel maizo, rizo, terpomoj, sukerkanoj k.t.p.

Dum somero pluvegas kaj la komunikado suferas multe. Pro tio oni devas ordigi la vojojn, la pontojn, la tegmentojn kaj tio postulas laboristojn, kiuj mankas. Nun tempe estas nur unu lernejo en Alto Paraíso (18 km de "Bona Espero"), kie loĝas D-ro Carlos Lima Melo, tre dediĉita Esperantisto, kiu forlasis la komfortan vivon de Rio por plenumi ĉi tie veran mision. Ili esperas starigi agrikulturan gimnazion, sed bedaŭrinde ĝis nun ne sukcesis varbi instruistojn. Oni devas memori, ke antaŭ nur 12 jaroj estis nenio tie. Kaj kio estas kreita ĝis nun estas pro la persista laboro de Ges-roj Grattapaglia, D-ro Melo kaj 2-3 aliaj Esperantistoj. Ankaŭ mankas elektra kurento, malgraŭ tio, ke ili jam posedas generatoron kaj belegan, utiligeblan akvofalon.

Ili zorgas multe pri bestbredado kaj nuntempe ili jam havas 43 ĉevalojn, 10 bovinojn kaj virbovojn. Entute ili volas organizi la vivon interne kiel harmonian kunvivadon inter Esperantistoj, kaj ekstere kiel socian helpon al loka neevoluinta regiono. La personoj, la

ĉielo, la riveretoj, la montoj, la natura nutraĵo, la belegaj orangejoj, la vastaj ebenaj valoj, la ŝvebanta lingvo kreas veran etoson de "Interna Ideo" de Zamenhof. Laŭ mia opinio tiu eksperimento meritis intereson kaj helpon ĉiumanier, ĉar ĝi estas preskaŭ la sola gaja lulpunkto por la Esperanta idealo en la malhela ĉielo de la nuntempa materiala mondo.

La lastan semajnon de nia ĉeesto en Brazilo ni pasigis en Rio, kie okazis kongreso de kuracistoj. La esperantista aktiveco de Brazilo estas koncentrita en la Kultura Kooperativo de Esperantistoj en Rio. Ĝi fondiĝis en 1957, havas propran sidejon en la centro de la urbo, kie troviĝas la sekretario, klasĉambro, librejo kaj kunveno. Impresis min precipe la librovendejo kaj propra moderna presejo kaj ilia vegetara restoracio. Ili akiris eĉ "Benon Esperanto" por libertempo kaj ferioj de siaj membroj ĉiutage multaj Esperantistoj vizitas la sidejon, paroladas, diskutas, trinkas kafon kaj legas librojn kaj gazetojn. Estas vera kultura klubo. Ni vizitadis ĝin tre ofte, prelegis ĉe kunvenoj. La etoso estis agrabla kaj vere frateca. Ni akiris tie bonajn amikojn kaj forlasis kun bedaŭro la landon.

De Brazilo ni flugis al Los Angeles, kie ni renkontis Esperantistojn en la hejmo de advokato W. Glenny. En Honolulu ni havis interesan renkontiĝon kun Bonnie Chambers — radiomatoro, kaj li eĉ aranĝis ke ni parolu per radio kun alia amato el Tokio, kiu demandis min pri D-ro Caldera.

Mi devas rimarkigi ke ĉiuj renkontiĝoj kaj intervjuoj estis aranĝitaj nur de mia edzino, kiu senlace elserĉis Esperantistojn en loĝeblaj kaj neĝeblaj lokoj. Entute estis tre interesa vojaĝo, sed iom laciĝa.

—T. Einihovici (Perth)

21st AUSTRALIAN ESPERANTO CONGRESS

January 2-8, 1978 — Launceston (Tasmania)

This congress will be held at the brand-new TASMANIAN COLLEGE OF ADVANCED EDUCATION in Newnham, a suburb of Launceston. It will again be a "Live-in Congress". Ever-rising costs make it impossible to give an exact tariff at this stage, but it is estimated that full board should be approximately \$15 per day. As only limited accommodation is available, Esperantists are advised to book as early as possible.

Congress Fee before 1st July 1977: \$11, Pensioners, Students \$6. After 1/7/77: \$13, Pensioners, Students \$7.50. Send your room reservations (\$10 Deposit) and Congress Fee to the Congress Secretary: Mr. Mac Le Fevre, 22 Belle Vue Avenue, Launceston, 7250 and enclose a stamped, addressed envelope for your receipt. (When paying by cheque, please add 9 cents for bank charges).

First List of Congress Members

1. Mr. Herbert Koppel, Melbourne.
 2. Mrs. Fay Koppel, Melbourne.
 3. Mr. John Matasin, Sydney
 4. Mrs. Eve Matasin, Sydney.
 5. Mrs. Peggy Ross, Brisbane.
 6. Mr. Ray Ross, Brisbane.
 7. Mrs. Pat Le Fevre, Launceston.
 8. Master Chris Le Fevre, Launceston
 9. Mr. Mac Le Fevre, Launceston.
 10. Mrs. Jean Lehane, Toowoomba, Queensland.
 11. Mrs. Barbara Pennington, Launceston.
 12. Mr. Clarence Strochetter, Pyangana, Tasmania.
 13. Mr. Ken Linton, Melbourne.
 14. Mr. Volo Guelling Sydney.
 15. Mrs. Lynn Carswell, Launceston.
- State Distribution: Tasmania, 6; Victoria, 3; N.S.W., 3; Queensland 3.

INTERNACIA ESPERANTO-KLUBO AŬTOMOBILISTA:

In the past there have not been many Australians driving cars in Europe, but the practice is greatly on the increase. Solidarity is strength, and it is only by united action that we can get results. Join the I.E.K.A. and help to get better facilities for international travel by car. Contact K. G. Linton, 11 Poplar St., South Caulfield, 3162.

RECENZOJ

Jarlibro de U.E.A. 1976: 384 paĝoj; la plej utila kaj necesa konsultlibro, fonto de informo ĉiaspeca rilate la Universalan E-Asociacion, ties delegitaron, kiel ankaŭ multflankajn fakorganizaĵojn. U.E.A. petas ĉies helpon aktualigi la adresmaterialon de la Jarlibro. Jen, do, kelkaj korektoj pri nia lando:

MELBOURNE: La adreso de Del. A. J. Baldwin estas 61 Eley Road, Box Hill South, 3128.

MORWELL: La adreso de I. T. Madern, jam kelkaj jarojn, estas 12 Avondale Road, Morwell.

ORROROO: La Delegito, S-ro George Clarke, jam antaŭ pli ol jaro transloĝiĝis al 34 Hamblinn Road, Elizabeth Downs, S.A.

PORT LINCOLN: S. H. Grant, ĉe BCA Hostel, 20 Queens Street, Port Lincoln

REDCILFFE: S-ino Pritchard mortis en novembro 1975.
Se vi deziras fariĝi membro de U.E.A., kontaktu la Ĉef-Delegiton S-ro K. G. Linton, 11 Poplar Street, South Caulfield, 3162.

Scienca laboro

Botanikisto iam trovis ĉe-voje belan planton. Li dispartigis ĝin kaj ekzamenis ĉiun parton sub la mikroskopo. Post kiam li finis, li povis detale klarigi la koloron de la floro, ĝian klasifikadon, la nombron de ĝiaj stamenoj kaj pistiloj kaj petaloj kaj brakteoj... sed la vivo kaj la beleco kaj la bonodoro estis malaperintaj.

(Noto: "Brakteoj" = modifitaj folioj proksime al kelkaj floroj; ekz. la larĝaj ruĝaj brakteoj de la "Waratah", kiujn multaj homoj prenas por petaloj.)

P. E. Schwerin.

La fama bibliotekisto, Djuval, estis konata pro sia modesteco. Foje iu profanulo demandis lin pri io, kaj la scienculo respondis:

"Pri tiu afero mi nenion scias".

"Tamen, oni pagas al vi por scii," ĉikanis la malklerulo.

"oni pagas al mi", rediris la bibliotekisto. "por tio, kion mi scias. Se oni pagus al mi por tio, kion mi ne scias, tiam ĉiuj trezoroj de nia lando ne sufiĉus".

A: Ĉu vi estas la fulo, kiu diris, ke mi estas idioto.

B: Vi sendube eraras, ĉar mi neniam juĝas viron laŭ lia ekstera aspekto.

MADAGASCAR APPROVAL: Esperanto may now be officially taught as an elective subject in Madagascan secondary schools. As a result, the Malagasy Esperanto Institute is seeking to interest teachers in taking the subject. More facts from: "Esperanto", P.O. Box 167j Tananarive.

HERCULES: Fifty four people, mainly high school students, founded the Hercules Esperanto Society in Bitola, Macedonia last March.

NEWS DIGEST

ITALIAN CONGRESS: The 47th Italian Esperanto Congress was held in Massa, Tuscany during September. It was arranged by the Italian Esperanto Federation for its 1,644 members in a part of Italy mild enough to grow oranges. The Federation is comprised of 46 Esperanto Groups — situated mainly in Trent, Milan and Bologna.

A special post office was set up for two days and cancelled mail with a special congress franking. The Massa Town Council celebrated the Congress by issuing a commemorative bronze medal. The medal depicted the unveiling of a bust of Esperanto's founder Dr. L. L. Zamenhof at the Malaspina Castle by Italian Deputy Minister for Agriculture Eldoardo Speranza (whose name, coincidentally, is equivalent to "Espero"). Mass in Esperanto was said in the Massa Cathedral by Monsignor Wladislaw Miziolek, assistant bishop of Warsaw, who was also participating in the Congress.

During the Congress business sessions, the Italian Esperantists decided to abandon the idea of getting laws favourable to Esperanto passed, and instead to concentrate on making existing legislation work for them.

TELL THEM! Regulation 7732 of Argentina's Santa Fe province has proclaimed April 14th as: The Day of the International Language and requires every school teacher in the province to spend at least ten minutes on that day telling their students about Esperanto.

SYMBOLIC: Danish State Railways have decided to continue to publish their timetables with a page in Esperanto explaining the meaning of the symbols used.

WINNING WIFE: This year's award of the "Klara Silbernig Medal" for the most helpful wife for an Esperantist was won by the wife of the President of the Spanish Esperanto Federation, Mrs. Marcelina Paloma de Figuerola.

CATALYST: Sydney artist Leonid Denysenko redrew his "God is love" icon following the comment that Esperanto was not included. The original

icon was drawn three years ago and used the proposition "God is love" in 48 separate languages to form the outline. Denysenko recently redrew the icon using Esperanto and seventy eight other languages to symbolise the universality of God's love.

ACTION STATION: Appropriately enough, members of the Munich Esperantist Railwaymen's Group and the Munich Esperanto Club put on a public display during October at the Holzkirchner Railway Station.

PHILLY PHONE IN: Members of the Esperanto Club of Philadelphia, U.S.A. have organised an Esperanto telephone information service which also provides tourist information. The number is (215) 722 2878.

MATHS MAG: A new function for the International Association of Esperantist Mathematicians is publishing "Matematiko Translumen". If you want to multiply their numbers and be added to the mailing list, then contact Editorial-Admin, c/- Francois Lo Jacomo, 14 Rue de la Pompe F-75076 Paris.

HUNGARY CROWD: Two hundred young Esperantists from ten countries converged on Eger, Hungary last April. Highlight of the get-together was the official opening of an "Esperanto Walkway".

POLISH ESPERANTISTS: The Polish Esperanto Association has about six thousand paid-up members, but estimates that around 70,000 (yes, that's right) Poles have some knowledge of the international language. Incidentally on May 9th the Esperanto Section of Radio Poland celebrated its 10,000th transmission.

FRENCH STARS: During May the Paris Esperantists' Theatre drew crowds to its performances in the international language in Antwerp and Liege of plays by Jean Cocteau and Florian.

TAIWAN COURSE: Father John B. Kao of the Catholic University of Fuzhou is currently teaching Esperanto to more than 120 students.

HAMBURG HOUSE: An Esperanto House for Hamburg, West Germany was opened in the Langfelde district on Orthero 1st.

CREDITS: This time to Pilo Press, A.S. IEMW.